A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. január 31.*

„Előzetes döntéshozatal — A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség — Menedék — 2004/83/EK irányelv — A harmadik országok állampolgárai, illetve a hontalan személyek menekültként való elismerésének feltételeire vonatkozó minimumszabályok — A 12. cikk (2) bekezdésének c) pontja és a 12. cikk (3) bekezdése — A menekültként való elismerés kizárása — »Az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények« fogalma — Hatály — Terrorista szervezet irányító tagja — Terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel miatti elítélés — Egyedi vizsgálat”

A C-573/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d’État (államtanács, Belgium) a Bírósághoz 2014. december 11-én érkezett, 2014. november 13-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides**

és

Mostafa Lounani között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça, Juhász E., M. Berger és E. Regan tanácselnökök, A. Rosas (előadó), A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, K. Jürimäe és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. február 16-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides képviseletében E. Derriks avocat,

– M. Lounani képviseletében C. Marchand és D. Alamat avocats,

– a belga kormány képviseletében C. Pochet, M. Jacobs és S. Vanrie, meghatalmazotti minőségben, segítőik: D. Matray, C. Piront és N. Schynts avocats,

* Az eljárás nyelve: francia.

– a görög kormány képviseletében M. Michelogiannaki, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében A. Rubio González és L. Banciella Rodríguez-Miñón, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében F.-X. Bréchot és D. Colas, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: M. Salvatorelli avvocato dello Stato,

– a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z. és Tátrai M. M., meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében M. Holt, S. Brandon és V. Kaye, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: D. Blundell barrister,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande és R. Troosters, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. május 31-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.) 12. cikke (2) bekezdése c) pontjának, valamint 12. cikke (3) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet a Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (a menekültekkel és hontalanokkal foglalkozó általános biztos, a továbbiakban: általános biztos) és Mostafa Lounani marokkói állampolgár között a menekültként való elismerést az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények miatt kizáró ok utóbbira való alkalmazása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

Az Egyesült Nemzetek Alapokmánya

3 Az Egyesült Nemzetek 1945. június 26-án San Franciscóban (Egyesült Államok) aláírt Alapokmánya (kihirdette: az 1956. évi I. törvény) 1. cikkének 1. és 3. pontja értelmében:

„Az Egyesült Nemzetek célja, hogy

1. fenntartsa a nemzetközi békét és biztonságot és evégből hathatós együttes intézkedéseket tegyen a békét fenyegető cselekmények megelőzésére és megszüntetésére a támadó cselekményeknek vagy a béke más módon történő megbontásának elnyomására, valamint békés eszközökkel, az igazságosság és a nemzetközi jog elveinek megfelelő módon rendezze vagy megoldja azokat a nemzetközi viszályokat és helyzeteket, amelyek a béke megbontására vezethetnek;

[…]

3. gazdasági, szociális, kulturális vagy emberbaráti jellegű nemzetközi feladatok megoldása útján, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok mindenki részére, fajra, nemre, nyelvre vagy vallásra való tekintet nélkül történő tiszteletben tartásának előmozdítása és támogatása révén nemzetközi együttműködést létesítsen”.

A Genfi Egyezmény

4 A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies*, 189. kötet, 150. o., 2545. szám [1954], kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) 1954. április 22-én lépett hatályba. Az említett egyezményt a menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. január 31-én New Yorkban aláírt és 1967. október 4-én hatályba lépett jegyzőkönyv (kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) egészítette ki (a továbbiakban: Genfi Egyezmény).

5 A Genfi Egyezmény 1. cikke az ezen egyezmény értelmében vett „menekült” fogalmának többek között az A. részben történő meghatározását követően az F. részben a következőket mondja ki:

„Az Egyezmény rendelkezései nem alkalmazhatók az olyan személyre, akiről alapos okkal feltételezhető, hogy

[…]

c) Az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös.”

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának határozatai

6 2001. szeptember 28-án az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa (a továbbiakban: Biztonsági Tanács) elfogadta az 1373. (2001) számú határozatot, amelynek preambuluma újra megerősíti többek között azt, hogy „az ENSZ Alapokmánynak megfelelően minden eszközzel küzdeni kell a nemzetközi béke és biztonság terrorcselekmények általi fenyegetettsége ellen”. [nem hivatalos fordítás]

7 Az említett határozat 3. pontjának f) és g) alpontja értelmében minden államtól azt kérik, hogy egyrészt „[tegyék meg] a megfelelő intézkedéseket a nemzeti szabályozás és a nemzetközi jog vonatkozó rendelkezéseivel – többek között az emberi jogokra vonatkozó nemzetközi normákkal – összhangban annak biztosítása érdekében, hogy a menekült jogállás megadása előtt megbizonyosodjanak arról, hogy a menedékkérő nem szervezte vagy segítette elő terrorcselekmények elkövetését, valamint nem vett azokban részt” [nem hivatalos fordítás], másrészt pedig azt, hogy „a nemzetközi joggal összhangban biztosít[sák], hogy a terrorcselekmények elkövetői vagy szervezői, valamint az azok elkövetését elősegítő személyek ne[…] él[je]nek vissza a menekült jogállással[…] [nem hivatalos fordítás].”

8 Ugyanezen határozat 5. pontjában a Biztonsági Tanács kinyilvánítja, hogy „a terrorcselekmények, illetve a terrorista módszerek és gyakorlatok az Egyesült Nemzetek Szervezetének céljaiba és elveibe ütköznek, továbbá a terrorcselekmények tudatos finanszírozása és szervezése, valamint az erre való felbujtás szintén az Egyesült Nemzetek Szervezetének céljaiba és elveibe ütközik”. [nem hivatalos fordítás]

9 2001. november 12-én a Biztonsági Tanács elfogadta az 1377. (2001) számú határozatot, amelynek 5. pontjában „[h]angsúlyozza, hogy a nemzetközi terrorcselekmények az Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmányában kimondott célokba és elvekbe ütköznek, valamint hogy a nemzetközi terrorcselekmények finanszírozása, tervezése és előkészítése, valamint ennek bármilyen formában történő támogatása szintén az [abban] kimondott célokba és elvekbe ütközik”. [nem hivatalos fordítás]

10 A Biztonsági Tanács által 2005. szeptember 14-én elfogadott 1624. (2005) számú határozat emlékeztet többek között arra, hogy „valamennyi államnak a nemzetközi jog értelmében rá háruló kötelezettségeknek megfelelően fenntartás nélkül együtt kell működnie a terrorizmus elleni küzdelemben bármely olyan személy felfedése, menedéktől való megfosztása és bíróság elé állítása érdekében […], aki támogatást nyújt terrorcselekmények finanszírozásában, szervezésében, előkészítésében vagy elkövetésében, azokban közreműködik, részt vesz vagy megkísérli az azokban való részvételt, vagy pedig menedéket nyújt azok elkövetőinek”. [nem hivatalos fordítás]

11 A Biztonsági Tanács 1624. (2005) számú határozatának 1. pontjában felhívja „valamennyi államot olyan intézkedések elfogadására, amelyek szükségesek és alkalmasak lehetnek, valamint megfelelnek a nemzetközi jog értelmében rájuk háruló kötelezettségeknek azért, hogy:

a) törvénnyel tiltsák a valamely terrorcselekmény vagy terrorcselekmények elkövetésére való felbujtást;

b) megakadályozzák az ilyen felbujtást;

c) megtagadják a menedéket minden olyan személytől, akivel kapcsolatban olyan hitelt érdemlő és releváns információkkal rendelkeznek, amelyek szerint nyomós okok léteznek annak feltételezésére, hogy az említett személy ilyen felbujtásban bűnös”. [nem hivatalos fordítás]

12 A Biztonsági Tanács által 2014. szeptember 24-én elfogadott 2178. (2014) számú határozat az 5. pontjában megerősíti, hogy „a tagállamok kötelesek […] megakadályozni és megszüntetni azon egyének toborzását, szervezését, szállítását vagy ellátását, valamint utazásaik és tevékenységeik finanszírozását, akik terrorcselekmények elkövetése, tervezése vagy előkészítése, vagy azokban való részvétel, illetve terrorista kiképzés nyújtása vagy terrorista kiképzésben való részvétel céljából a tartózkodási helyük vagy állampolgárságuk szerinti államtól eltérő államba utaznak”. [nem hivatalos fordítás]

13 Ugyanezen határozat 6. pontjában a Biztonsági Tanács a következőkre emlékeztet:

„[…] az 1373. (2001) számú határozatában a Biztonsági Tanács arról határozott, hogy valamennyi tagállamnak ügyelnie kell arra, hogy minden olyan személyt, aki részt vesz terrorcselekmények finanszírozásában, szervezésében, előkészítésében vagy elkövetésében, illetve azokhoz támogatást nyújt, bíróság elé állítsák, továbbá arról határoz, hogy valamennyi tagállamnak ügyelnie kell arra, hogy a bűncselekmények jogi minősítése jogszabályaikban, valamint belső szabályozásukban a bűncselekmény súlyával arányosan lehetővé tegye büntetőeljárások indítását és a következők büntetését:

[…]

c) állampolgáraik által vagy a területükön olyan személyek utazásainak szándékos szervezését, akik a lakóhelyük vagy állampolgárságuk szerinti államtól eltérő államba utaznak terrorcselekmények elkövetése, tervezése vagy előkészítése, vagy az azokban való részvétel, illetve terrorista kiképzés nyújtása vagy terrorista kiképzésben való részvétel céljából, vagy az olyan más tevékenységekben való részvételt, amelyek megkönnyítik ezeket a cselekményeket, beleértve a toborzást;

[…]”. [nem hivatalos fordítás]

Az uniós jog

A 2004/83 irányelv

14 A 2004/83 irányelv (3) preambulumbekezdése értelmében a Genfi Egyezmény a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi.

15 Ezen irányelv (16), (17) és (22) preambulumbekezdésének a szövege a következő:

„(16) Meg kell állapítani a menekült jogállás meghatározásának és tartalmának minimumszabályait annak érdekében, hogy a tagállamok illetékes nemzeti hatóságai a Genfi Egyezmény alkalmazása során iránymutatást kapjanak.

(17) Közös feltételeket kell elfogadni a menedékkérőknek a Genfi Egyezmény 1. cikke értelmében menekültként történő elismerésére vonatkozóan.

[....]

(22) Az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel ellentétes cselekményeket az Egyesült Nemzetek Alapokmányának preambuluma, valamint 1. és 2. cikke sorolja fel, valamint belefoglalták azokat a terrorizmus leküzdésére [helyesen: a terrorizmus elleni küzdelemre] irányuló intézkedésekről szóló ENSZ-határozatokba is, amelyek szerint: »a terrorcselekmények, illetve a terrorista módszerek és gyakorlatok ellentétesek az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel«, továbbá: »a terrorcselekmények tudatos finanszírozása és megtervezése, illetve az arra való felbujtás szintén ellentétes az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel«”.

16 A 2004/83 irányelvnek „A menekültkénti elismerés feltételei” című III. fejezetében a „Kizáró okok” című 12. cikke (2) és (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(2) A harmadik ország állampolgárának, illetve a hontalan személynek menekültként való elismerése kizárt, amennyiben nyomós ok van annak feltételezésére, hogy az érintett személy:

[…]

c) az Egyesült Nemzetek – az Egyesült Nemzetek Alapokmányának preambulumában, illetve 1. és 2. cikkében meghatározott – céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös.

(3) A (2) bekezdés rendelkezéseit az abban említett bűncselekmények vagy cselekmények felbujtóira, illetve az azok elkövetésében bármilyen módon részt vevő személyekre is alkalmazni kell.”

A 2002/475/IB kerethatározat

17 A terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 164., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 18. o.) (6) preambulumbekezdése értelmében:

„Minden tagállamban közelíteni szükséges a terrorista bűncselekmények fogalmának meghatározását, beleértve a terrorista csoportokkal kapcsolatos bűncselekményeket is. Ezen túlmenően az ilyen bűncselekményeket elkövető vagy ezekért felelős természetes és jogi személyek vonatkozásában e bűncselekmények súlyának megfelelő büntetésekről és szankciókról kell rendelkezni.”

18 E kerethatározatnak a „Terrorista bűncselekmények és az alapvető jogok és jogelvek” című 1. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket az alábbi a)–i) pontban felsorolt, a nemzeti jogban bűncselekményként meghatározott azon szándékos cselekmények terrorista bűncselekményekké nyilvánítására, amelyek az elkövetés módja vagy összefüggéseik folytán egy államot vagy nemzetközi szervezetet komolyan károsíthatnak[…]:

[…]

a) személy élete elleni támadás, amely halált okozhat;

b) személy testi épsége elleni, a testi épséget súlyosan veszélyeztető támadás;

c) emberrablás vagy túszejtés;

d) kormányzati létesítmény vagy közintézmény, közlekedési rendszer, infrastrukturális létesítmény […] súlyos megrongálása[…];

e) légi jármű, vízi jármű […] hatalomba kerítése;

f) lőfegyver, robbanóanyag[…] előállítása, birtoklása, megszerzése, szállítása, rendelkezésre bocsátása vagy felhasználása[…];

g) veszélyes anyag kiengedése, vagy tűzvész, árvíz vagy robbanás előidézése, amely emberi életet veszélyeztet;

h) a víz- vagy áramellátásnak, illetve más létfontosságú természeti erőforrás ellátásának a megzavarása vagy megszakítása[…];

i) az a)–h) pontban felsorolt cselekmények elkövetésével való fenyegetés.”

19 Az említett kerethatározatnak a „Terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények” című 2. cikke a következőket fejti ki:

„(1) E kerethatározat alkalmazásában a »terrorista csoport« kettőnél több személyből álló, hosszabb idő alatt létrehozott, szervezett csoportot jelent, amely terrorista bűncselekmények elkövetése végett összehangoltan működik. A »szervezett csoport« olyan csoportot jelent, amelyet nem egy bűncselekmény azonnali elkövetésére hoztak létre alkalomszerű jelleggel, és amelyben a tagoknak nincs szükségképpen formálisan meghatározott szerepe, illetve nem szükséges a tagság folyamatossága vagy a fejlett struktúra.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy az alábbi szándékos cselekmények büntethetőségét biztosítsa:

a) terrorista csoport irányítása;

b) részvétel terrorista csoport tevékenységében, beleértve információk vagy anyagi források szolgáltatását vagy a tevékenység bármilyen módon történő finanszírozását is, annak tudatában, hogy ez a részvétel hozzájárul a terrorista csoport büntetendő cselekményeihez.”

20 A 2002/475 kerethatározat 3. és 4. cikkét módosította a 2008/919/IB kerethatározat (HL 2008. L 330., 21. o.), amelynek (10) preambulumbekezdése kimondja, hogy „[v]alamennyi tagállamban tovább kell közelíteni a terrorista bűncselekmények – így a terrorista tevékenységhez kapcsolódó

bűncselekmények – fogalommeghatározását annak érdekében, hogy az – szándékos elkövetés esetén – kiterjedjen a terrorista bűncselekmény elkövetése érdekében folytatott nyilvános izgatásra, a terroristák toborzására és a terroristák kiképzésére.”

21 A 2008/919 kerethatározattal módosított 2002/475 kerethatározatnak a „Terrorista tevékenységekkel összefüggő bűncselekmények” című 3. cikke az (1) és (2) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) E kerethatározat alkalmazásában:

[…]

b) »terroristák toborzása«: más személyeknek az 1. cikk (1) bekezdésének a)–h) pontjában vagy a 2. cikk (2) bekezdésében felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetésére való felhívása;

[…]

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az alábbi szándékos cselekmények terrorista tevékenységgel összefüggő bűncselekményeknek minősüljenek:

[…]

b) terroristák toborzása;

[…]

f) hivatalos okmányok hamisítása az 1. cikk (1) bekezdésének a)–h) pontjában és a 2. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetése céljából.”

22 A 2008/919 kerethatározattal módosított 2002/475 kerethatározat 4. cikke a 2002/475 kerethatározat 1–3. cikkében említett egyes bűncselekmények elkövetésére való felbujtás, az abban nyújtott bűnsegély, valamint e bűncselekmények elkövetése kísérletének tényállására vonatkozik.

A belga jog

23 A loi du 15 décembre 1980 sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers (a külföldieknek az ország területére történő beutazásáról, tartózkodásáról, letelepedéséről és az onnan történő kiutasításáról szóló 1980. december 15-i törvény) (1980. december 31-i *Moniteur belge*, 14584. o.) 55/2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A külföldi menekültként való elismerése kizárt, amennyiben a Genfi Egyezmény 1. cikke D., E. vagy F. részének hatálya alá tartozik. Ugyanez vonatkozik azokra a személyekre is, akik a Genfi Egyezmény 1. cikkének F. részében felsorolt bűncselekmények vagy cselekmények felbujtói, vagy akik azok elkövetésében bármilyen módon részt vesznek.”

24 A loi du 19 décembre 2003 relative aux infractions terroristes (a terrorista bűncselekményekről szóló 2003. december 19-i törvény) (2003. december 29-i *Moniteur belge*, 61689. o.), amelyet a 2002/475 kerethatározat belga jogba való átültetése érdekében fogadtak el, a code pénal (büntető törvénykönyv) II. könyvébe beillesztette a „Terrorista bűncselekmények” című I. címet, amely e törvénykönyv 137–141c. cikkét foglalja magában.

25 A 2003. december 19-i törvénnyel módosított büntető törvénykönyv (a továbbiakban: módosított büntető törvénykönyv) 137. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Terrorista bűncselekménynek minősül a (2) és (3) bekezdésben előírt azon bűncselekmény, amely jellegénél vagy összefüggésénél fogva súlyosan veszélyeztethet valamely országot vagy nemzetközi szervezetet, és annak elkövetésére szándékosan kerül sor a lakosság komoly megfélemlítése, illetve annak érdekében, hogy valamely közhatalmat vagy nemzetközi szervezetet valamely cselekmény megtételére vagy attól való tartózkodásra jogellenesen rábírjanak vagy súlyosan destabilizálják, illetve lerombolják egy ország vagy nemzetközi szervezet alapvető politikai, alkotmányos, gazdasági vagy szociális rendjét.”

26 A módosított büntető törvénykönyv 139. cikkének első bekezdése a következőket mondja ki:

„Terrorista csoportnak minősül kettőnél több személyből álló, hosszabb idő alatt létrehozott, szervezett csoport, amely a 137. cikkben említett terrorista bűncselekmények elkövetése végett összehangoltan működik.”

27 A módosított büntető törvénykönyv 140. cikke, amely a 2002/475 kerethatározat 2. cikkének felel meg, a következőképpen rendelkezik:

„(1) Aki részt vesz terrorista csoport tevékenységében, beleértve információk vagy anyagi források terrorista csoport részére való szolgáltatását vagy a terrorista csoport tevékenységének bármilyen módon történő finanszírozását, annak tudatában, hogy ez a részvétel hozzájárul bűntett vagy vétség terrorista csoport általi elkövetéséhez, öttől tíz évig terjedő szabadságvesztés-büntetéssel, valamint száz eurótól ötezer euróig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A terrorista csoportot irányító személy tizenöttől húsz évig terjedő szabadságvesztés-büntetéssel, valamint ezer eurótól kétszázezer euróig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.”

Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

28 M. Lounani 1991-ben hagyta el Marokkót, és Németországba ment, ahol menedékjog iránti kérelmet nyújtott be, amely elutasításra került. 1997-ben Belgiumba érkezett, és azóta jogellenesen tartózkodik ott.

29 2006. február 16-i ítéletével a tribunal correctionnel de Bruxelles (brüsszeli büntetőbíróság, Belgium) többek között a módosított büntető törvénykönyv 140. cikke alapján hat évig terjedő szabadságvesztés-büntetésre ítélte M. Lounanit terrorista csoport, a jelen esetben a „groupe islamique des combattants marocains” (marokkói harcosok iszlám csoportja, a továbbiakban: GICM) tevékenységeiben irányító tagként való részvétel, bűnszervezetben való részvétel, hamisítás, hamis okiratok felhasználása és jogellenes tartózkodás miatt.

30 A tribunal correctionnel de Bruxelles (brüsszeli büntetőbíróság, Belgium) az általa figyelembe vett tényállást annak megállapításához, hogy M. Lounani terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel miatti bűnös, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban a következőképpen foglalta össze: „terrorista vállalkozás logisztikai támogatása, többek között anyagi vagy szellemi szolgáltatások révén”; „útlevelek hamisítása” és „útlevelek csalárd átruházása”; „aktív részvétel egy önkéntesek Irakba küldését célzó hálózat megszervezésében”. Különösen az útlevelek csalárd átruházását minősítette a 2006. február 16-i ítélet „a terrorista mozgalom részére logisztikai támogatást biztosító sejt tevékenységében való részvételi cselekménynek”.

31 2010. március 16-án M. Lounani a belga hatóságoknál menedékjog iránti kérelmet terjesztett elő, arra hivatkozva, hogy attól fél, származási országába való visszatérése esetén üldöztetésnek lesz kitéve, mivel fennáll annak a kockázata, hogy a Belgiumban való elítélését követően a marokkói hatóságok radikális iszlamistaként és dzsihadistaként tekintik őt. Az említett kérelemről az általános biztos 2010. december 8-án határozott, és a loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (a külföldieknek az ország területére történő beutazásáról, tartózkodásáról, letelepedéséről és az onnan történő kiutasításáról szóló 1980. december 15-i törvény) 55/2. cikke, valamint a Genfi Egyezmény 1. cikke F. részének c) pontja alapján kizárta M. Lounani esetében a menekültként való elismerést.

32 2010. december 24-én M. Lounani e határozat ellen megsemmisítés iránti keresetet terjesztett elő a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) előtt. 2011. január 13-i ítéletével ez utóbbi bíróság hatályon kívül helyezte az említett határozatot és visszautalta az ügyiratokat az általános biztos elé, mivel az ügyiratokból olyan lényeges információk hiányoztak, amelyek nélkül e bíróság nem hagyhatja helyben vagy változtathatja meg ugyanezen határozatot úgy, hogy közben nem végeztek kiegészítő vizsgálati intézkedéseket.

33 2011. február 2-án az általános biztos új határozatot hozott, amelyben kizárta M. Lounani esetében a menekültként való elismerést. Az ezen új határozat ellen 2011. február 18-án előterjesztett megsemmisítés iránti kereset alapján a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) 2011. március 3-i ítéletével hatályon kívül helyezte az említett határozatot, és visszautalta az ügyiratokat az általános biztos elé, mivel arra az álláspontra helyezkedett, hogy utóbbi nem végzett tényleges kiegészítő vizsgálati intézkedéseket.

34 2011. május 24-én az általános biztos egy harmadik határozatot hozott, amelyben kizárta M. Lounani esetében a menekültként való elismerést. 2011. június 14-én M. Lounani e határozat megváltoztatására és a menekült jogállás elismerésére irányuló keresetet terjesztett elő a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) előtt. 2011. július 1-jei ítéletében a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) úgy határozott, hogy el kell ismerni M. Lounani tekintetében a menekült jogállást.

35 Az ez utóbbi ítélettel szemben közigazgatási eljárásban előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretében a Conseil d'État (államtanács, Belgium) 2012. július 13-i ítéletében hatályon kívül helyezte az említett ítéletet, és visszautalta az ügyet az eltérő összetételű Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) elé.

36 A visszautalás alapján eljáró Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) úgy ítélte meg, hogy az M. Lounaninak konkrétan felrótt tények nem minősülnek terrorista bűncselekményeknek mint ilyeneknek, mivel 2006. február 16-i ítéletében a tribunal correctionnel de Bruxelles (brüsszeli büntetőbíróság) M. Lounanit terrorista csoporthoz való tartozása miatt ítélte el, és nem rótta fel esetében a módosított büntető törvénykönyv 137. cikkében említett terrorista cselekmény elkövetését vagy az abban való részvételt. Nem nyert bizonyítást az, hogy az ilyen típusú bűncselekménynek minősülő konkrét cselekmény elkövetését a GICM akárcsak meg is kezdte, és M. Lounani személyes közreműködésének ténylegessége sem, amely az ilyen cselekmény elkövetése során felvetné egyéni felelősségét.

37 Következésképpen, mivel a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) arra az álláspontra helyezkedett, hogy egyik olyan cselekmény sem éri el a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében vett, „az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeknek" való minősítéshez megkövetelt súlyossági szintet, amely miatt M. Lounanit elítélték, 2013. február 12-i ítéletében megváltoztatta az általános biztos 2011. május 24-i határozatát, és elismerte M. Lounani tekintetében a menekült jogállást.

38 Az általános biztos közigazgatási jogvitában felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő ezen ítélettel szemben a Conseil d'État (államtanács) elé.

39 E körülményekre tekintettel a Conseil d'État (államtanács) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2004/83] irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját, hogy az az abban szereplő kizárási kikötés alkalmazása érdekében szükségképpen megköveteli, hogy a menedékkérőt a […] [2002/475] kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében foglalt terrorista bűncselekmények valamelyikéért ítéljék el?

2) Nemleges válasz esetén […] a tribunal correctionnel de Bruxelles [brüsszeli büntetőbíróság] 2006. február 16-i ítéletében az ellenérdekű félnek felrótt tények, amelyek miatt terrorista szervezetben való részvétel miatt elítélték, a [2004/83] irányelv 12. cikke (2) bekezdése c) pontjának értelmében vett, az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeknek minősíthetők-e?

3) Egy nemzetközi védelmet kérelmező terrorista szervezetben való részvétele miatti kizárásának vizsgálata során a terrorista szervezet irányító tagjaként való elítélés – annak megállapítása mellett, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező nem követett el és nem is kísérelt meg elkövetni terrorcselekményt, valamint ezzel nem is fenyegetőzött – elegendő-e ahhoz, hogy meg lehessen állapítani, hogy fennáll a [2004/83] irányelv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, a kérelmezőnek felróható részvétel vagy felbujtás, vagy egyedileg meg kell vizsgálni az ügy tényállását, és bizonyítani kell a [2002/475] kerethatározat 1. cikkében meghatározott terrorista bűncselekmény elkövetésében való részvételt, illetve terrorista bűncselekmény elkövetésére való felbujtást?

4) Egy nemzetközi védelmet kérelmező terrorista szervezetben való részvétele, adott esetben irányítóként való részvétele miatti kizárásának vizsgálata során a [2004/83] irányelv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében vett felbujtásnak vagy részvételnek a [2002/475] kerethatározat 1. cikkében meghatározott terrorista bűncselekmény elkövetéséhez kell kapcsolódnia, vagy az kapcsolódhat az említett kerethatározat 2. cikkében hivatkozott terrorista csoportban való részvételhez is?

5) A terrorizmus területén a nemzetközi védelemnek a [2004/83] irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott kizárása lehetséges akkor is, ha nem került sor a [2002/475] kerethatározat 1. cikkében meghatározott különlegesen kegyetlen erőszakos cselekmény elkövetésére, arra való felbujtásra vagy abban való részvételre?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

40 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni az említett rendelkezésben szereplő, a menekültként való elismerést kizáró ok fennállását, a nemzetközi védelmet kérelmezőt a 2002/475 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében előírt terrorista bűncselekmények egyike miatt el kell ítélni.

41 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2004/83 irányelv (3), (16) és (17) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Genfi Egyezmény a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi, és hogy azért fogadták el ezen irányelvnek a menekült jogállás nyújtásának feltételeire, valamint

e jogállás tartalmára vonatkozó rendelkezéseit, hogy közös fogalmakra és feltételekre támaszkodva segítsék a tagállamok illetékes hatóságait ezen egyezmény alkalmazása során (2014. december 2-i A és társai ítélet, C-148/13–C-150/13, EU:C:2014:2406, 45. pont).

42 A 2004/83 irányelv rendelkezéseit tehát az irányelv általános rendszerének és céljának fényében kell értelmezni, tiszteletben tartva a Genfi Egyezményt és az EUMSZ 78. cikk (1) bekezdésében említett egyéb vonatkozó szerződéseket (2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 78. pont; 2014. december 2-i A és társai ítélet, C-148/13–C-150/13, EU:C:2014:2406, 46. pont).

43 E tekintetben a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja lényegében a Genfi Egyezmény 1. cikke F. része c) pontjának felel meg, amely utóbbi rendelkezés előírja, hogy az egyezmény rendelkezései nem alkalmazhatók az olyan személyre, akiről alapos okkal feltételezhető, hogy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös.

44 A 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja konkrétabban „az Egyesült Nemzetek Alapokmányának preambulumában, illetve 1. és 2. cikkében meghatározott”, az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekre hivatkozik.

45 Amint azt a 2004/83 irányelv (22) preambulumbekezdése kifejti, az ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeket belefoglalták többek között „a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló intézkedésekről szóló ENSZ-határozatokba is, amelyek szerint: »a terrorcselekmények, illetve a terrorista módszerek és gyakorlatok ellentétesek az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel«, továbbá: »a terrorcselekmények tudatos finanszírozása és megtervezése, illetve az [elkövetésükre] való felbujtás szintén ellentétes az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel«.”

46 E határozatok között szerepel a Biztonsági Tanács 1377. (2001) számú határozata, amelyből kitűnik, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányában kifejtett célokba és elvekbe ütköznek nemcsak a „nemzetközi terrorcselekmények”, hanem „a nemzetközi terrorcselekmények finanszírozása, tervezése és előkészítése, valamint ennek bármilyen formában történő támogatása” is.

47 Egyébiránt a Biztonsági Tanács 1624. (2005) számú határozatából arra lehet következtetni, hogy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények nem korlátozódnak a „terrorcselekmények[re], illetve a terrorista módszerek[re] és gyakorlatok[ra]”. A Biztonsági Tanács ugyanis felhívja e határozatban az államokat, hogy a nemzetközi jog értelmében rájuk háruló kötelezettségeknek megfelelően a terrorizmus elleni küzdelem érdekében fosszák meg a menedéktől és állítsák bíróság elé azt, „aki támogatást nyújt terrorcselekmények finanszírozásában, szervezésében, előkészítésében vagy elkövetésében, azokban közreműködik, részt vesz vagy megkísérli az azokban való részvételt, vagy pedig menedéket nyújt azok elkövetőinek”. Továbbá e határozat 1. pontjának c) alpontjában felhívja a tagállamokat, hogy tagadják meg a menedéket minden olyan személytől, akivel kapcsolatban olyan hitelt érdemlő és releváns információkkal rendelkeznek, amelyek szerint nyomós okok léteznek annak feltételezésére, hogy az említett személy valamely terrorcselekmény vagy terrorcselekmények elkövetésére való felbujtásban bűnös.

48 Ebből az következik, hogy a Genfi Egyezmény 1. cikke F. része c) pontjában és a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontjában szereplő, „az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények” fogalma nem értelmezhető úgy, hogy az a Biztonsági Tanács határozataiban kifejtett terrorcselekmények (a továbbiakban: terrorcselekmények) elkövetésére korlátozódik.

49 Annál is inkább ez a helyzet – ellentétben azzal, amit M. Lounani állít – mivel ez a fogalom nem értelmezhető úgy, hogy az kizárólag a 2002/475 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében említett terrorista bűncselekményekre alkalmazandó, következésképpen pedig úgy sem, hogy az megköveteli az ilyen bűncselekmény miatti elítélést.

50 E tekintetben ki kell emelni, hogy amint az a 2002/475 kerethatározat (6) preambulumbekezdéséből kitűnik, a kerethatározat célja, hogy minden tagállamban közelítsék a terrorista bűncselekmények, beleértve a terrorista csoportokhoz kapcsolódó bűncselekmények fogalommeghatározását.

51 Amint azt az Európai Bizottság megjegyezte, a 2002/475 kerethatározat e célból felsorolja azokat a különböző cselekményeket, amelyek a terrorizmus általános fogalmába tartozhatnak, és azokat a bűncselekmények következő négy kategóriájába sorolja: „[t]errorista bűncselekmények” (1. cikk), „[t]errorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények” (2. cikk), „[t]errorista tevékenységekkel összefüggő bűncselekmények” (3. cikk), végül pedig e bűncselekmények közül bizonyos bűncselekmények elkövetésére való felbujtás, az azokban való bűnsegély vagy azok elkövetésének kísérlete (4. cikk).

52 Ha az uniós jogalkotó korlátozni kívánta volna a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdése c) pontjának hatályát, valamint „az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények” fogalmát kizárólag a 2002/475 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében felsorolt bűncselekményekre kívánta volna alkalmazni, azt nehézség nélkül megtehette volna azzal, hogy kifejezetten megemlíti ezeket a bűncselekményeket vagy hogy erre a kerethatározatra hivatkozik.

53 Márpedig a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja sem a 2002/475 kerethatározatra – jóllehet e kerethatározat hatályban volt, amikor a 12. cikk (2) bekezdésének c) pontját megfogalmazták –, sem pedig az Európai Uniónak a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatban elfogadott egyetlen más jogszabályára sem hivatkozik.

54 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni az említett rendelkezésben szereplő, a menekültként való elismerést kizáró ok fennállását, nem szükséges, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezőt a 2002/475 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében előírt terrorista bűncselekmények egyike miatt elítéljék.

A második és a harmadik kérdésről

Az elfogadhatóságról

55 Az általános biztos és a belga kormány azt állítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által megfogalmazott harmadik kérdés elfogadhatatlan, egyrészt mivel az nem fejti ki kellően azokat az indokokat, amelyek miatt ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy a kérdésre adandó válasz szükséges az alapeljárás megoldásához, másrészt mivel az ilyen válasz e jogvita megoldása szempontjából semmilyen hasznossággal nem bír. A jelen ügyben ugyanis M. Lounanit nemcsak terrorista szervezet irányító tagjaként ítélték el a módosított büntető törvénykönyv 140. cikke alapján, hanem a belga jogban büntetendő más olyan cselekmények miatt is, amelyeket terrorista szándékkal követett el.

56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2016. április 14-i Polkomtel-ítélet, C-397/14, EU:C:2016:256, 37. pont; 2016. szeptember 6-i Petruhhin-ítélet, C-182/15, EU:C:2016:630, 20. pont; 2016. október 13-i Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej és Petrotel ítélet, C-231/15, EU:C:2016:769, 16. pont).

57 Márpedig nem ez az eset áll fenn a jelen ügyben.

58 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság második és harmadik kérdését a 2013. február 12-i azon ítélet ellen közigazgatási eljárásban előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretében tette fel, amelyben a Conseil du contentieux des étrangers úgy ítélte meg, hogy az alapeljárás alperesének konkrétan felrótt tények nem érik el a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében vett, „az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeknek” való minősítésüket lehetővé tévő súlyossági szintet. Ezen ítélet szerint ugyanis M. Lounaninak terrorista csoport tevékenységeiben való részvétele miatt a tribunal correctionnel de Bruxelles (brüsszeli büntetőbíróság) általi elítélése – még úgy is, hogy e csoport irányító tagja és nem róttak fel neki terrorista bűncselekményeket mint olyanokat – nem elegendő annak megállapításához, hogy az érintett terhére nyomós okok léteznek annak feltételezésére, hogy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeket követett el.

59 A kérdést előterjesztő bíróság ebben az összefüggésben vár választ lényegében arra a kérdésre, hogy azok a cselekmények, amelyek miatt M. Lounanit elítélték, önmagukban tekinthetők-e a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében vett, az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeknek, és ha nem, M. Lounani terrorista csoport irányító tagjaiként való elítélése elegendő-e annak megállapításához, hogy nyomós okok léteznek annak feltételezésére, hogy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények felbujtója vagy azokban ezen irányelv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében bármilyen módon részt vett.

60 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat ezért egyértelműen feltünteti, hogy a kérdést előterjesztő bíróság célja annak meghatározása, hogy a terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel, amely miatt M. Lounanit elítélték, milyen mértékben igazolhatja a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt kizáró ok alkalmazását, és ebben az összefüggésben azt kérdezi, hogy az e csoport tevékenységeiben irányító tagként való részvétele miatti elítélés kizárhatja-e a menekültként való elismerésből ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdése c) pontjának és 12. cikke (3) bekezdésének együttesen értelmezett rendelkezései alapján.

61 A harmadik kérdés következésképpen elfogadható.

Az ügy érdeméről

62 Az együttesen vizsgálandó második és harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját, valamint 12. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a terrorista csoport tevékenységeiben való részvételből álló cselekmények, amelyek miatt az alapeljárás alperesét elítélték, az e rendelkezések által előírt kizáró ok hatálya alá tartozhatnak, még akkor is, ha az érintett személy nem követett el és nem is kísérelt meg elkövetni terrorcselekményt, valamint ezzel nem is fenyegetőzött.

63 Ami azokat a cselekményeket illeti, amelyek miatt M. Lounanit elítélték, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy ez az elítélés többek között a módosított büntető törvénykönyv 140. cikkén alapul, mivel ez utóbbi cikk ültette át a 2002/475 kerethatározat 2. cikkét a belga jogba, amely meghatározza a terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények fogalmát, és 2. cikkének b) pontjába foglalja a terrorista csoport tevékenységeiben való részvételt.

64 Közelebbről, a tribunal correctionnel de Bruxelles (brüsszeli büntetőbíróság) 2006. február 16-i ítéletében M. Lounani e bűncselekmény elkövetésében való bűnösségének megállapítása érdekében kiemelte, hogy az érintett irányító tagként részt vett a GICM belga sejtjének tevékenységeiben azzal, hogy e csoportnak többek között anyagi vagy szellemi szolgáltatásokkal logisztikai támogatást nyújtott, útleveleket hamisított, útleveleket csalárd módon átruházott, valamint aktívan részt vett egy önkéntesek Irakba küldését célzó hálózat megszervezésében.

65 Ezért az említett bíróság nem állapította meg, hogy M. Lounani személyesen terrorcselekményeket követett el, és azt sem, hogy ilyen cselekmények felbujtója volt vagy azok elkövetésében részt vett.

66 Mindazonáltal a Biztonsági Tanács releváns határozataiból kitűnik – amint az a jelen ítélet 48. pontjában jelzésre került –, hogy „az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények” fogalma nem korlátozódik a terrorcselekményekre.

67 Ki kell különösen emelni, hogy a Biztonsági Tanács 2178. (2014) számú határozatában „súlyos aggodalmának ad[ott] hangot a külföldi terrorista harcosok – azaz olyan egyének, akik azzal a céllal utaznak a lakóhelyük vagy állampolgárságuk szerinti államtól eltérő államba, hogy terrorcselekményeket kövessenek el, tervezzenek, készítsenek elő […] – okozta akut és egyre nagyobb fenyegetettség miatt”, és aggodalmát fejezte ki azon hálózatokat illetően, amelyeket terrorista szervezetek szerveznek, és amelyek lehetővé teszik számukra a bármely állampolgársággal rendelkező harcosok és azon erőforrások államok közötti mozgatását, amelyekre szükségük van.

68 Az említett jelenség ellen meghozandó intézkedések között szerepel az, hogy a tagállamoknak ügyelniük kell arra, hogy megakadályozzák és megszüntessék azon egyének toborzását, szervezését, szállítását vagy ellátását, akik többek között terrorcselekmények elkövetése, tervezése vagy előkészítése céljából a tartózkodási helyük vagy állampolgárságuk szerinti államtól eltérő államba utaznak.

69 Ebből következik, hogy a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt, a menekültként való elismerés kizárásának alkalmazása nem korlátozható a terrorcselekmények tényleges elkövetőire, hanem az azokra a személyekre is kiterjedhet, akik azon egyének toborzását, szervezését, szállítását vagy ellátását végzik, akik többek között terrorcselekmények elkövetése, tervezése vagy előkészítése céljából a tartózkodási helyük vagy állampolgárságuk szerinti államtól eltérő államba utaznak.

70 Egyébiránt a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdése c) pontjának, valamint 12. cikke (3) bekezdésének együttesen értelmezett rendelkezéseiből kitűnik, hogy a menekültként való elismerésnek az említett irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt kizárása azokra a személyekre is alkalmazandó, akikkel kapcsolatban nyomós okok léteznek annak feltételezésére, hogy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények felbujtói vagy azokban bármilyen módon részt vettek. A jelen ítélet 48. és 66. pontjában kifejtettekre tekintettel ezen együttesen értelmezett rendelkezések alkalmazása nem követeli meg, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező terrorcselekmény felbujtója legyen vagy ilyen cselekmény elkövetésében bármilyen módon részt vegyen.

71 E tekintetben a Bizottság jogosan jegyzi meg, hogy a terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel változó súlyosságú magatartások széles körét foglalhatja magában.

72 E körülményekre tekintettel az érintett tagállam illetékes hatósága csak akkor alkalmazhatja a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját, miután minden egyedi esetben értékelte a tudomására jutott konkrét tényeket annak meghatározása érdekében, hogy nyomós okok léteznek-e annak feltételezésére, hogy az érintett által elkövetett cselekmények, aki egyébként teljesíti a menekült jogállás megszerzéséhez szükséges feltételeket, a kizárás ezen esete alá tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 87. és 94. pont).

73 Ami azt a kérdést illeti, hogy az M. Lounani esetében felhozotthoz hasonló cselekmények a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében vett, az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeknek, az ezen irányelv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, az ilyen cselekményekre való felbujtásnak, vagy az azokban bármilyen módon való részvételnek minősülnek-e, a nemzetközi védelem iránti kérelem végső értékelése a nemzeti bíróság ellenőrzése mellett az illetékes nemzeti hatóságok feladata.

74 Jelzésértékkel bír, és figyelembevételre érdemes az, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat említést tesz arról, hogy M. Lounani nemzetközi dimenziójú terrorista csoport irányító tagja, akit 2002. október 10-én felvettek az Egyesült Nemzetek azon jegyzékébe, amely a szankciók hatálya alá tartozó egyes személyeket és szervezeteket azonosítja, és az azóta frissített említett jegyzékben továbbra is szerepel. Az ezen csoport tevékenységeinek M. Lounani általi logisztikai támogatása nemzetközi dimenzióval rendelkezik, mivel részt vett útlevelek hamisításában, valamint segített olyan önkénteseknek, akik Irakba szándékoztak menni.

75 Az ilyen cselekmények igazolhatják a menekültként való elismerés kizárását.

76 E tekintetben emlékeztetni kell arra – amint az a jelen ítélet 12., 13. és 67–69. pontjában hangsúlyozásra került –, hogy a Biztonsági Tanács határozatai – különösen a 2178. (2014) számú határozat az 5. pontjában és a 6. pontjának c) alpontjában – a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelemmel összefüggésben a tagállamok által üldözendő tevékenységek között azonosítja az olyan személyek utazásainak szándékos szervezését, akik a lakóhelyük vagy állampolgárságuk szerinti államtól eltérő államba utaznak terrorcselekmények elkövetése, tervezése vagy előkészítése céljából.

77 Következésképpen az a körülmény – feltételezve, hogy bizonyításra került –, hogy a csoport, amelynek M. Lounani irányító tagja volt, nem követett el terrorcselekményeket, vagy hogy az e csoport által támogatott, Irakba utazni szándékozó önkéntesek végül nem követtek el ilyen cselekményeket, mindenesetre nem zárhatja ki azt, hogy M. Lounani cselekményeit az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményeknek lehessen tekinteni. A jelen ítélet 41–54. és 66–70. pontjában kifejtettekre tekintettel ugyanez vonatkozik a kérdést előterjesztő bíróság által harmadik kérdésében felhozott azon tényre, hogy M. Lounani nem követett el és nem is kísérelt meg elkövetni a 2002/475 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett terrorista bűncselekményt, valamint ezzel nem is fenyegetőzött. Ugyanezen indokok miatt nem követeli meg a 2004/83 irányelv 12. cikke (3) bekezdésének alkalmazása azt, hogy bizonyításra kerüljön, hogy M. Lounani az ilyen bűncselekmény felbujtója volt, vagy hogy abban bármilyen módon részt vett.

78 Továbbá az a körülmény, hogy M. Lounanit valamely tagállam bíróságai terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel miatt elítélték, és ez az elítélés jogerőssé vált, különös jelentőséggel bír azon egyedi értékelés során, amelyet az illetékes hatóságnak el kell végeznie.

79 Az előző megfontolások összességére tekintettel a második és harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját, valamint 12. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a terrorista csoport tevékenységeiben való részvételből álló cselekmények, amelyek miatt az alapeljárás alperesét elítélték, igazolhatják a menekültként való elismerés kizárását, akkor is, ha nem került bizonyításra, hogy az érintett személy terrorcselekményt követett el, azt megkísérelte, vagy azzal fenyegetőzött. Annak a vizsgálatát lehetővé tévő tények egyedi értékelése érdekében, hogy nyomós okok léteznek-e annak feltételezésére, hogy valamely személy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös, az ilyen cselekmények felbujtója, vagy azokban bármilyen módon részt vett, az a körülmény, hogy ezt a személyt valamely tagállam bíróságai terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel miatt elítélték, különös jelentőséggel bír, akárcsak az a megállapítás, miszerint az említett személy e csoport irányító tagja, és nem szükséges annak bizonyítása, hogy ugyanez a személy maga terrorcselekmény felbujtója, vagy abban bármilyen módon részt vett.

A negyedik és az ötödik kérdésről

80 Az első három kérdésre adott válaszra tekintettel a negyedik és az ötödik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

81 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni az említett rendelkezésben szereplő, a menekültként való elismerést kizáró ok fennállását, nem szükséges, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezőt a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott terrorista bűncselekmények egyike miatt elítéljék.**

2) **A 2004/83 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját, valamint 12. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a terrorista csoport tevékenységeiben való részvételből álló cselekmények, amelyek miatt az alapeljárás alperesét elítélték, igazolhatják a menekültként való elismerés kizárását, akkor is, ha nem került bizonyításra, hogy az érintett személy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának határozataiban kifejtett terrorcselekményt követett el, azt megkísérelte, vagy azzal fenyegetőzött. Annak a vizsgálatát lehetővé tévő tények egyedi értékelése érdekében, hogy nyomós okok léteznek-e annak feltételezésére, hogy valamely személy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös, az ilyen cselekmények felbujtója, vagy azokban bármilyen módon részt vett, az a körülmény, hogy ezt a személyt valamely tagállam bíróságai terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel miatt elítélték, különös jelentőséggel bír, akárcsak az a megállapítás, miszerint az említett személy e csoport irányító tagja, és nem szükséges annak bizonyítása, hogy ugyanez a személy maga terrorcselekmény felbujtója, vagy abban bármilyen módon részt vett.**

Aláírások